

PTUJSKI PERUTNINAR

informacije

Številka 10 (izredna) - julij 1989

Rešila nas je organiziranost in neoporečna voda iz lastnih vodnjakov

Hitra akcija delavcev in odgovornost za proizvodnjo sta prispevali k temu, da je v ponedeljek, 24. julija ob šestih zjutraj proizvodnja v mesni industriji normalno stekla

Že nekaj dni je bilo v Ptujju slišati razne vesti o povečanem onesnaženju podtalnice, torej pitne vode s pesticidi (kemični pripravki za uničevanje plevelov). Kontaminiranost (onesnaženost, strupenost) je v četrtek 20. julija dosegla takšno stopnjo, da se je že sestal Izvršni svet Skupščine občine Ptuj in Občinski štab za civilno zaščito skupaj s predstavniki nekaterih strokovnih institucij na ravni občine in Zavoda za zdravstveno varstvo iz Maribora na skupni seji, na kateri so analizirali stanje. Dogovorili so se, da je stanje v občini kritično ter sprejeli ukrepe, ki jih je trba takoj podvzeti in da se sestanejo v petek dopoldne še s predstavniki kritičnih porabnikov. To so največji porabniki, kot so Zdravstveni center, Perutnina in še nekateri.

V PE Perutninska klavnica, ki je v našem podjetju največji porabnik zdrave pitne vode, niso stali križem rok. Direktor enote Erik Šara je že v četrtek zaprosil Zavod za zdravstveno varstvo Maribor, ki je pristojen za ugotavljanje neoporečnosti pitne vode, da so opravili kemično analizo vode iz vodnjaka na Perutninski klavnici, iz katerega smo že doslej črpali tako imenovano tehnično vodo, torej vodo za hlajenje amoniaka in podobno. Bakteriološko raziskavo vode so opravili strokovni delavci perutnine v lastnem laboratoriju.

Na petkovi seji IS občine in Občinskega štaba za civilno zaščito, je bila podana informacija, da so trije vodnjaki vodnega črpališča v Skorbi sicer kontaminirani, vendar je v dveh voda neoporečna in bo ob ustreznih stopnji varčevanja zadovoljevala nujne potrebe.

Strokovni delavci, zadolženi za oskrbo z vodo v Perutnini, ki so se sestali v petek, so se na osnovi informacije razširjene seje občinskega IS odločili, da se glede na stopnjo ogroženosti, pristopi v ponedeljek 24. julija k saniranju vseh vodnjakov v Perutnini.

V soboto se je stanje poslabšalo. Gostota kontaminacije vode v črpališču Skorba je dosegla takšno stopnjo, da voda ni bila več primerna za pitje in kuhanje, s tem pa ni bila uporabna kot tehnološka voda za obdelavo piščancev (pranje po odstranjevanju drobovine in vodno hlajenje). Vodo smo takrat še dobivali iz črpališča Lancova vas in iz Ormoža. Ker pa ti črpališči ne moreta zagotoviti ustreznih količin zdrave vode, so se odgovorni za proizvodnjo v mesni industriji sestali ponovno v nedeljo ob 7. uri zjutraj. Proučili so razpoložljive informacije strokovnih institucij, in možnosti oskrbovanja z vodo iz lastnih črpališč. Ocenili so, da je možno aktivirati novi vodnjak, ki ga je za potrebe klavnice intenzivno gradilo IMP - enota Ptuj. O tem so obvestili predsednika poslovnega odbora Perutnine in direktorja PE Servis. Za ob dveh popoldne so se dogovorili za razširjeno sejo strokovnega kolegija.

Med tem je zasedal občinski krizni štab, kjer je bila podana informacija, da je voda iz vodovodnega omrežja v celoti neprimerna za uporabo za pitje in kuhanje, zato pa tudi za obdelavo piščancev in za predelavo teh v izdelke.

Ob 14. uri je na razširjeni seji strokovnega kolegija o stanju in izsledkih občinskega kriznega štaba izčrpno poročal predsednik PO Alojz Gojčič. Prisotne je seznanil s položajem v občini in v kakšnem

položaju je Perutnina ter s stališči sanitarne in veterinarske inšpekcije, Zavoda za zdravstveno varstvo ter Komiteja za kmetijstvo Slovenije. Seznanil jih je tudi, da je do preklica **prepovedano uživati vodo na vsem ogroženem območju.**

V tem času, okoli 15. ure je prispelo tudi dokončno poročilo Zavoda za zdravstveno varstvo Maribor o rezultatih analize poslanih vzorcev vode iz vodnjaka na klavnici. Iz strokovnega poročila je razvidno, da je voda iz tega vodnjaka neoporečna in jo je moč uporabljati za obdelavo mesa.

Na podlagi ugotovitve, da mesne industrije ni možno oskrbovati z vodo iz cistern in prejetega strokovnega poročila o neoporečnosti vode iz domačega vodnjaka, je kolegij sprejel sklep, da se takoj opravijo ustrezne prevezave napeljav, da bi iz vodnjaka s kontrolirano neoporečno vodo napajali potrebe po tehnološki vodi, tehnično vodo pa črpali iz novega vodnjaka.

Branko Holc, direktor Servisa je takoj angažiral ekipo, ki je priskočila na pomoč vzdrževalcem mesne industrije. V glavnem so delali: Franc in Ivan Kolarič, Selinšek in Rogina iz Perutninske klavnice, Korošec, Mikša, Kukovec in Meznarič iz Servisa ter monterji "Monterja" iz Rijeke, ki opravljajo montažna dela na novi perutninski klavnici.

Hitra akcija delavcev, predvsem Mesne industrije in odgovornost za proizvodnjo sta prispevali k temu, da je v ponedeljek, 24. julija ob šestih zjutraj proizvodnja v mesni industriji normalno stekla.

Strokovni kolegij Perutnine se je ponovno sestal na svoji razširjeni seji danes (24. Julija), na kateri je ponovno analiziral stanje in sprejel nekatere odločitve.

Najprej je o stanju prisotne seznanil predsednik PO. **Voda na viru kontaminacije vsebuje 2000% več strupenih snovi, kot je to dovoljeno, na črpališču v Skorbi pa presega kontaminacija 300%. Uporaba je zaradi tega PREPOVEDANA.**

Glede na to je bilo nekaj sej Občinskega štaba za civilno zaščito in IS že včeraj in danes, na katerih so sodelovali predstavniki republiških komitejev: za kmetijstvo, zdravstvo, za ekološka vprašanja, predstavniki veterinarske uprave, sanitarne uprave, med njimi tudi komandant Republiškega štaba za civilno zaščito. Govor je tekel o stanju v občini Ptuj in kako stanje sanirati, če je o tem sploh v tem trenutku možno govoriti.

Nekaj ocen s teh posvetovanj:

1. Prve informacije glede te ekološke katastrofe so bile dane. Nujno je dati strokovne ocene in analize o možnostih sanacije.

2. Glede na stanje kakršno je, takoj povezati ptujsko vodovodno omrežje s črpališčem Dobrovice. Idejni načrt je že pripravljen, je pa še odprto financiranje projekta. Takoj pa je treba pristopiti k načrtovanju črpališča levo od Drave.

3. Za oskrbo z vodo vseh ogroženih naselij sta zadolžena Komunalno podjetje in Gasilska zveza Ptuj.

4. V Ptuj smo zahtevali, da se takoj sestane Izvršni svet Slovenije. Danes je šla naša delegacija v Ljubljano, kjer naj bi skupaj z IS Slovenije poiskali odgovor na vprašanja o:

- viru onesnaženja,
- stanju onesnaženja,
- možnostih sanacije in
- nastali škodi

5. Vsaka pomoč izven ptujske občine mora teči prek Republiškega štaba civilne zaščite, ne pa neposredno med občinami.

6. Uvedena je dežurna služba pri Zavodu za zdravstveno varstvo v Mariboru, ki nam pomaga pri kemični in bakteriološki analizi vode. Izpostava je tudi v Ptuj.

Sledilo je poročanje posameznih zadolženih strokovnih delavcev o stanju v perutnini in aktivnostih ki so v teku, nakar je stekla razprava o potrebnih nadaljnjih ukrepih. Sprejeti so bili sledeči zaključki:

1. Najpomembnejša je ugotovitev, da je zjutraj proizvodnja normalno stekla.

2. Imamo izjavo strokovnega izvedenca dr. Piriha, republiškega veterinarskega inšpektorja, da se pri živalih med prebavo 90% škodljivih snovi izloči, 10% pa razkroji in torej voda za napajanje živali zdravstveno ni nevarna.

3. V toku so dela na sanaciji (usposabljanju) vseh vodnjakov v vseh enotah Perutnine. Potrebno je poskrbeti za razne varijante medsebojnega povezovanja vodovodnih napeljav med enotami.

4. Strokovnjaki ugotavljajo, da so globine naših vodnjakov v drugih nivojih kot črpališče v Skorbi, zato je pričakovati, da bo v naših vodnjakih voda ostala neoporečna. Nujno pa je treba nenehno strokovno spremljati stanje v vseh naših vodnjakih. Nujno je namreč **zagotoviti potrošnikom naših proizvodov zdravstveno neoporečno meso in izdelke.**

5. Glede na pristojnost jemljeta vzorce vode iz naših vodnjakov in jih analizirata Zavod za zdravstveno varstvo in Veterinarska ambulanta. **Na vsak način bomo uporabljali le kemično in bakteriološko čisto, torej neoporečno vodo.**

6. V najkrajšem času morajo biti usposobljeni vsi vodnjaki, da bomo pripravljeni tudi za primer najhujšega.

7. Pitno vodo za delavce je treba sproti zagotavljati vsem enotam Perutnine v PVC balonih. Skrb za redno dostavo prevzame PE Promet

V tem trenutku je najpomembnejše to, da imamo za proizvodne potrebe zdravo pitno vodo iz lastnih vodnjakov. O nadaljnjih aktivnostih vas bomo obveščali v naslednjih Informacijah.

Urednik